

Ohtu küla STRATEEGIA

aastateks 2022 – 2030

Lääne-Harju vald Harjumaa

Koostatud Leader koostööprojekti „Arukad külad“ raames

MTÜ Ohtu Külaselts

Ohtu 2022

SISUKORD

Sissejuhatus 3

Kaasamine ja seltsitegevus Ohtu külas 3

Ohtu küla iseloomustus 5

Ohtu asend ja ajalugu 5

Ohtu looduskeskkond 6

Sotsiaalne infrastruktuur 6

Küla ehitustegevus ja infrastruktuur 7

Ettevõtlus ja puhkemajandus 8

Seosed teiste arengukavadega 8

Ohtu küla arengutegurite SWOT 9

Ohtu küla tugevad küljed 9

Ohtu nõrgad küljed 10

Ohtu võimalused 10

Ohtu ohud 10

Sekkumisloogika 11

Teenuspartner vallale 11

Tartistute arengukava 12

Kogukonnakeskuse teenuse lahendus 12

Sissejuhatus

Arukate külade (Smart Villages) puhul on tegemist Euroopa Komisjoni initsiatiiviga innovaatiliste lahenduste juurutamiseks küla tasandil. Kontseptsiooni rakendatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika raames liikmesriikide maaelu arengukavade ja strateegiakavade meetmete kaudu. Euroopas piloteeritakse arukate külade kontseptsiooni projektide Smart Rural 21 (<https://www.smartrural21.eu/>) ja Smart Rural 27 raames. Eesti rakendatakse arukate külade lähenemist esmakordselt 13 Leader tegevusrühma koostööprojekti "Arukate külade arenguprogramm" raames.

Euroopa Komisjoni käsitusel kohaselt on ARUKAD KÜLAD maapiirkondade kogukonnad, mis kasutavad uuenduslikke lahendusi oma jätkusuutlikkuse parandamiseks, tuginedes kohalikele tugevustele ja võimalustele. Strateegia koostamine ja elluviimine põhineb kogukonna aktiivsel osalusel, üheskoos keskendutakse majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonna väljakutsetega toimetulemisele kaasates tehnoloogilisi ja digitaalseid lahendusi. Arukad külad teevad koostööd erinevate partnerite ja kogukondadega, osalejatega erinevatest sektoritest maa- ja linnapiirkondadest. (Euroopa Komisjon 2019).

Käesolev strateegia on koostatud aastateks 2022-2030 MTÜ Leader koostööprojekti „Arukad külad“ raames Ohtu Külaseltsi eestvedamisel.

Strateegia koostamisel võeti aluseks varasemas Ohtu küla arengukavas paika pandud sihid ja eesmärgid. Ühtlasi kaasati Lääne-Harju valla kogukonnakomisjoni esindaja, Lääne-Harju Koostöökogu strateegia koordinaatorid, külaelanikud e-küsitluse ja otsevestluste kaudu. Arengukava on küla tegevuste ja püstitatud eesmärkide saavutamise aluseks olev dokument, mis iseloomustab küla hetkeolukorda, toetub küla olemasolevatele eeldustele ning on praktiliselt rakendatav.

Arengukava eesmärk on siinsete elanike ühtse tulevikuvisioni loomine oma kodukülast. Kirja on pandud sellest tulenevad arengusuunad ning eesmärkide saavutamiseks vajalikud ülesanded.

Kaasamine ja seltsitegevus Ohtu külas

2011.a. Rahvaloenduse andmetel oli külas 167 inimest, neist 92,2% olid eestlased. 01.juuni 2017.a. seisuga oli külas rahvastikuregistri andmetel 155 elanikku: 70 meest ja 85 naist. Rahvastikuregistri andmetel on 01.01.2020.a seisuga Ohtu külas 147 elanikku: 70 meest ja 77 naist.

Külas elab ka inimesi, kes ei ole Ohtut oma elukohana registreerinud, kuid osalevad aktiivselt küla arengus. Seetõttu on raske täpselt hinnata, kui palju elanikke Ohtus on. Talukohti on külas 78, neist 60-s elatakse aastaringelt, 18 on peale põliselanike surma jäänud järgmisele põlvkonnale suvekoduks või on müügis. Lisaks on külas 1970-ndatest kolm korrusmaja 11 korteriga.

Soovime, et Ohtu küla jääks hajaasustusalaks, kus eluhoonetele ei väljastataks ehituslube väiksemale kinnistule kui 2 ha. Lähtume hajaküla põhimõttest, kus taluõued paiknevad maastikul hajusalt ja nende vahel laiuvad põllud, metsad ja karjamaad. Küla elanikud on küla koosolekul kokku leppinud tiheasustusalala (3000-5000m²) kruntide mitte soovimises juba 2000.aastate alguses. Elanike soovidest teada saamiseks korraldati küsitlus ja küla koosolekul 2004.a lepiti kokku säilitada küla üldine põhisuund – hajaküla.

Meie eesmärk on säilitada praeguste ja tulevaste elanike privaatsus ja teadmine, et elatakse maal mitte linnas. Nägemust toetab ka 2005.aastast siiani kehtiv Keila valla üldplaneering ja külaselts on ka praeguse uue üldplaneeringu menetluse käigus jäänud kogukonnas sõlmitud kokkuleppe juurde ja teinud ettepaneku Ohtusse tiheasustusalasid mitte lubada. Seejuures vajab märkimist, et toetame väga uute elamute rajamist ajaloolisse ja looduslikku keskkonda sobivalt näiteks olemasolevate majapidamiste lähedusse.

vanuserühm	2016.a	2020.a
0-6 a	10	7
7-19 a	21	22
20- 60 a	85	72
üle 60 a	41	46

Käesoleval ajal puudub külal külavanem ja eestseisus. Külas tegutseb aastast 1999 aktiivselt Külaselts, kes iga-aastaselt annab välja küla kalendrit ja kaks korda aastas küla lehte. Kalendrisse fotode leidmiseks korraldatakse külas igal aastal fotokonkurss.

Koostatud ja avaldatud on käsitööraamat „Käsitöid kodude varalaegastest OHTU KÜLA“ ning lauamäng „Reis läbi Ohtu“. 2009 aastal soetas Külaselts, KOV-i kaasabil külatuppa savipõletus ahju ning tööd alustas saviring, mis tegutseb aktiivselt siiani. 2013 aastal töötati, koostöös Lääne-Harju Koostöökoguga Leader toetuse abil välja Ohtu külapoe kaubamärk ning osaleti oma letiga Mardilaadal. 10 aastat on külas korraldatud Jõulupoodi ja 5 aastat on läbi viidud laste maaelu laagrit küla lastele. Jõulupood on kogunud tuntuks ka väljaspool küla ja kümne aastaga on välja kujunenud mitmed püsikliendid kes iga-aastaselt kindlasti külastavad jõulupoodi. Lastelaager on osutunud väga populaarseks, laagris osalejaid on igal aastal olnud vahemikus 30-34 last, kes kõik Ohtu külaga seotud.

2020.a alguses võeti plaani külaplatsi arendamine, et pakkuda kogukonnale rohkem tegevusi oma külas. 2020 a. kevadel said projekti kirjutamisel käe valgeks kohalikud noored, kes noorteprojekti “Nopi üles” kaudu said rahastuse, et külaplatsile soetada väli lauatenise laud, sellele järgnes Leader-projekt mille abil ehitati madalseiklusrada ning KOP-i kaasabil on külaplatsil olemas pingid, prügikastid ja rattahoidjad.

Traditsioonilistest üritustest võib välja tuua Teeme ära talgute korraldamise kevadeti ja jaanipäeva tähistamise. Talgutel teevad külaelanikud koostööd kohalike jahimeestega. Küla aktiivgrupi eestvedamisel on korraldatud külaelanikele reise Gotlandile, Ahvenamaale ja Peterburgi.

Külas toimetab umbes paarikümnest inimesest koosnev aktiivgrupp, olemas on küla meililist ning Facebooki leht. Suurematel üritustel on keskmiselt osalemas sadakond inimest, nii oma külast kui ka naaberasulatest.

Kodanike teavitamine Ohtu külas käib erinevate kanalite pidi:

- Küla elanike meililist, mille kaudu vahendame operatiivselt infot.

- Avalik lehekülg Facebookis "Ohtu küla", millega võivad liituda kõik soovijad. Sellel lehel jagatakse infot külas ja piirkonnas toimuvatest üritustest jms avalikku infot.
- Teadetetahvliid Kulna rongipeatuse juures ja külatoa kortermaja ees, kus kajastatakse operatiivset infot toimuvatest kultuurisündmustest jm.
- Aastas kaks korda ilmuv ajaleht Ohtu küla, mida annab välja Ohtu külaselts.

Ohtu küla iseloomustus

Ohtu asend ja ajalugu

Lääne-Harju vald asub Loode-Eesti rannikul Harjumaa lääneosas. Omavalitsuse pindala on 644 km². Vallas elab ametlikult 13145 elanikku, kuid tegelik elanike arv on hinnanguliselt kolmandiku võrra suurem. Elanike arvu poolest on tegu (646km²) suuruselt 22. omavalitsusega Eestis. Pindalalt on Lääne-Harju vald Harjumaal suuruselt teine ning kogu Eestis 28. omavalitsus. Meie naabrid idas on Keila linn ja Harku vald, lõunas Saue vald ning läänes Lääne-Nigula vald.

Ohtu küla piirneb põhjast Keila linnaga (piiriks Kadarbiku oja ja Keila jõgi), idast Tuula külaga (Saue vald), läänest Kulna, Lehola ja Nahkjala küladega (Lääne-Harju vald), lõunast Suure-Aru sooga (Saue vald). Keila linnast on Ohtusse mööda Haapsalu maanteed ja Kulna-Vasalemma teed 7 km, Tallinnast 30 km. Ohtu küla pindala on ca 30 km². Ohtu küla piirkonnas asuvad veel Lehola, Maeru, Nahkjala, Niitvälja ja Kulna külad. Ohtu läänepiiril kulgeb Tallinn-Riisipere raudtee, küla kaks peateed suunduvad Keila-Haapsalu maanteele ja Keila linna. Vastassuunas viib tee Vasalemma, Ohtu küla läbib Nahkjala oja.

Arheoloogiliste kaevamiste tulemusel pärinevad esimesed andmed küla asustusest tänastel Ohtu maadel juba I ja II aastatuhandest e.Kr (kultusekivid), kuid Taani Hindamisraamatus on Ohtut esmakordselt mainitud 1241.aastal 20 adramaa suuruse külana. Poola-Rootsi sõdade ajal küla tühjenes ja lakkas 1620. aastal eksisteerimast. Ohtu küla nimi pärineb vabatalu nimest Ochter (mainitud ajalooürikutes 1534.a.). Edasine küla ajalugu on seotud Ohtu mõisaga, mida on esmakordselt ajaloos mainitud 1639. aastal. Algse, puidust mõisa kohale ehitati aastatel 1760-70 kivist hilisbarokk stiilis mõisahoone. Mõisa ümber kasvas ja arenes küla. 1871. a. alustas siin tööd vallakool. Viimane mõisnik lahkus Ohtust 1919. aastal, jättes mõisa kooli kasutada. Kool suleti 1974.a. Nõukogude ajal oli Ohtus kolhoos „Ühine Jõud“ (I kolhoos loodi 1949), 1971. a.-st Vasalemma sovhoosi osakond kuni ühismajandite likvideerimiseni 1992. aastal. Mõnda aega tegutses põllumajanduslik Ohtu Suurtalu, mis pankrotistus õige pea. Lõppes kohalik majandustegevus.

Pärast riigi taasiseseisvumist (1991. a) vahetas mõis palju omanikke, täna kuulub see eraomanikule ja jätkuvad taastamistööd.

Ohtu looduskeskkond

Ohtu küla on säilinud suhteliselt reostamata, siin on säilinud korralik ökosüsteem. Ohtu kuulub valla paksema pinnakattega alade hulka. Küla maadele jääb turbaraba, kus turvast töötleb AS Farve ning edela-läänesuunas piirneb küla Vasalemma paekivikarjääriga, kus tegutseb firma Nordkalk.

Looduskaitse all on Ohtu mõisa park ja Suure-Aru soo. Küla territooriumil on mitmed piirkonnad, kus elab III kategooria kaitsealune lind - rukkirääk.

Küla territooriumil on mitmed metsa-alad, mis kuuluvad Riigi Metsamajandamise Keskuse kaudu riigile. Külaplatsi läheduses asuv Pihumetsa ala on aktiivses kasutuses puhkealana (metsarajad ja laste kelgumägi). Alal on läbi viidud loodus- ja kultuuriväärtuste osas täiendav uuring, kuna seal esineb riiklikesse andmebaasidesse kandmata kaitstavaid seene- ja taime- ja linnuliike. Oleme teinud valla üldplaneeringusse ettepaneku määrata Pihumetsa KAH alana, et säilitada sealne puistute liigiline ja vanuseline struktuur ning pärandkultuuriga seonduv. Samuti peavad säilima VEP liigid ning võimalikud kaitsealused taime- ja linnuliikide asu- ja pesitsemiskohad. Valdav osa küla maadest ja metsadest kuuluvad eraomanikele.

Ohtu küla läbib RMK Peraküla-Aegviidu tähistatud matkarada marsruudil karjäär-korrusmajad- Kiige tee- Tagasauna- Tuula. Endisele küla kiigeplatsile on RMK ehitanud puhkepaiga, mis on linnainimeste seas populaarne ajaveetmise paik.

Sotsiaalne infrastruktuur

Ohtu külas on paljud inimesed hakanud tegelema väikeettevõtlusega, näiteks perioodika kirjastamisega tegelev MTÜ Väärt Vanad Võtted, Ohtu Priitahtlike Pritsimeeste Selts, ratsaspordiklubi RK EI Awrah Endurance Team, MTÜ Rsk Simon pakub ratsutamisteenust, samuti FIE Astra Niik, hobutarvikute müügiga tegeleb OÜ Pegasos Equestrian, Viiskanda OÜ tegeleb turisminduse ja käsitööga, Ohtu Hobuselts ja KPV Grupp OÜ loomakasvatusega jne. Need väikefirmad pakuvad tööd 1-2 inimesele, sedagi sageli põhitöö kõrvalt. Suurim tööandja on Hollandi eraettevõtja omanduses olev turbatööstus Farve, kus töötab 30-40 inimest, ohtukaid seal meile teadaolevalt hetkel ei tööta. Ohtu külast käiakse tööle nii Keilasse, Lääne-Harju valda, Tallinna ning ka mujale Eestis ning välismaal (Rootsi, Soome).

Teenustest pakutakse külas kohapeal hetkel ratsutamisteenust ja autoremondi teenust, samas on külas olemas mitmekülgsete teadmiste ja oskustega inimesed, seda nii käsitöö, toitlustamise, loodusretkede, raamatupidamise, lapsehoidmise, ehituse, aianduse, loomakasvatuse jne. valdkondades. Kuid puudulik on selle info jõudmine kõigini.

Ohtu kogukonnal on võimalik kasutada külaseltsile kuuluvat kahetoalist korterit sovhoosiaegses kortermajas ning külaplatsi, kus on avatud katusealune. Külaselts korraldab ja tähistab ühisüritusi s.h. kokkutulekuid, talgupäeva, vabariigi aastapäeva, vastlapäeva, Ohtu küla laste laagrit, külatoas käib koos keraamikaring. Külaplatsil, kus asub madalseiklusrada, betoonist lauatenise laud, pingid, prügikastid, külakiik, korraldatakse suviseid meelelahutuslikke üritusi (jaanipäev).

Kohalik Ohtu motoklubi ühendab tehnikahuvilisi ning Priitahtlike Pritsimeeste Selts on võtnud südameasjaks tõsta piirkonnas tuleohutuse teadlikkust, viies läbi erinevaid ennetustöid ja üritusi. Ohtu Looduselts ühendab küla hea looduskeskkonna eest seisjaid.

Küla ehitustegevus ja infrastruktuur

Uute elamute tekkimine on seotud valla üldplaneeringuga ning kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud detailplaneeringutega. Ehitustegevus vallas on reguleeritud seadustes, valla üldplaneeringus ja õigusaktidega sätestatud korras.

Meie eesmärk on säilitada Ohtu küla eripära oma hajaasustuse ja hooliva suhtumisega loodusesse. Seejuures uute kinnistute tekkimisel arvestada privaatsuse ja olemasoleva looduse sh metsa- ja põllumaa maksimaalsel kujul säilimisega algsel kujul.

Viimastel aastatel on alustatud ka külaplatsi arendamisega ja soov on rajada sinna veel täiendavalt lastele mänguväljak, noortele ja täiskasvanutele erinevaid sportimise ning vaba aja veetmise võimalusi, Kõne all on olnud rajada ka kogukonna põld ühiseks mahedaks kartuli, köögivilja jm kasvatamiseks.

Leiame, et kogukonnakeskuse loomine soodustab külarahva suhtlust, seltsitegevust ja külapoe tekkimist.

Küla peateeks on musta kattega riikliku tähtsusega Keila-Haapsalu maanteelt algav ja Vasalemmanni kulgev küla läbiv tee. Tähtsuselt järgmine on riikliku tähtsusega kruusakattega Keilasse suunduv raba läbiv tee. Lisaks neile on veel üks küla sisene ringtee, mis algab Kulna jaama juurest (Pargi tee) ja jõuab küla peateele mõisa juures kahel võimalusel. Olulisteks siseteedeks on veel Allika tee ja Kalmistu tee, mille kaudu käib ühendus küla ida- ja lõunapoolsete taludega. Osa neist on nn vallateed ja osa erateed ehk sellised, mis on mõõdetud kinnistute külge. Need teed on kruusakattega ja suures osa halvas seisus. Suveperioodil hõõveldatakse teekatet ja niidetakse teeääri, talveperioodil hoitakse tee lumevaba valla poolt hankega leitud ettevõtte poolt. Ühistranspordi näol on külal vaid üks väljund: Tallinn-Riisipere raudtee peatusega Kulna. Raudteejaamani on mõisast 2 ja küla kaugematest taludest 3-4 km.

Mobiilset sideteenust ostavad pered erinevatelt operaatoritelt. Kvaliteet ja levi on erinev. Interneti püsiühendus piirkonniti on erinev ja vajaks ühtsemat survestatavat lähenemist operaatoritele.

Küla veevärki iseloomustab suur puurkaevude osakaal (74%), kuid on ka vanemaid majapidamisi, kus ei saa veel nautida toas kraanivett. Järjest rohkem on majapidamisi, kus on imbväljakuga või septikuga kanalisatsioon.

Koolibuss teenindab koolilapsi ja teisi soovijaid. Peaaegu igas talus on oma sõiduvahend, sest kõik vajalikud teenused asuvad vähemalt 4-6 km kaugusel. Auto puudumisel korraldavad vajaminevad sõidud vanemale põlvkonnale nende lapsed või sõbralikud naabrid. Kord nädalas teeb poetuuri Keilasse vallavalitsuse poolt organiseeritud buss. Rohkelt kasutatakse ka rongiliikluse võimalusi. Korraliku auto ja rattaparkla olemasolul kasutatakse kindlasti rongi enamgi.

Küla heakord sõltub iga elaniku soovist oma koduümbrust korda teha ja seda korras hoida. Külaseltsi eestvedamisel on igal kevadel korraldatud küla peateede äärte puhastamine sinna kogunenud olmeprügist ning selle äravedu koostöös vallavalitsusega. Koduste olmejäätmete äraveoks on vald korraldanud hanke olmejäätmete ja pakendite vedaja leidmiseks. Pakendite kogumiseks on korrusmajade juurde paigutatud lisaks ka spetsiaalne konteiner.

Ülejäänud jäätmete äravedu on igaühe enda organiseerida. Karjakülas asuvasse jäätmejaama saavad vallaelanikud viia mitut liiki jäätmeid tasuta. Samuti on seal avalik papi ja paberi konteiner.

Küla heakorra väärtustamisele aitab kaasa ka külaseltsi läbiviidav konkurss Kaunis kodu.

Ettevõtlus ja puhkemajandus

Seni on korraldamata Ohtu kui looduslikult ja ka ajalooliselt huvitava paiga laiem tutvustamine, kuigi küla läbivat RMK matkarada mööda liigub palju matkajaid. Oluline huvi küla vaatamisväärsuste vastu on kasvanud seoses mõisa taastamise ja seal toimuvate suviste teatrietendustega.

Meie eesmärk on läbi aegade olnud luua Ohtusse väikeettevõtteid ja töökohti, et vältida pendelrännet kaugemale tööle. Arvestades, et meil juba tegutseb mitmeid ettevõtteid, siis oleks võimalik pakkuda mitmeid tooteid ja teenuseid ka siinsamas külas kohapeal. Kahjuks hetkel puudub meil laiem teadmine selle kohta, mida täpselt pakutakse.

Seosed teiste arengukavadega

Lääne-Harju valla arengukava aastateks 2019-2030

Valla arengu visiooniks on terviklikult ja piirkonniti tasakaalustatult arenev, säästliku ja nutika elukorraldusega, heal järjel omavalitsus. Lääne-Harju vallas on heakorrasstatud ja turvaline elukeskkond, elujõuline ja omaalgatuslik kogukond, kättesaadavad ja vajaduspõhised avalikud teenused, mitmekesised liikumisvõimalused ning tasuvad kodulähedased töökohad.

Leader strateegia

Leaderi viimane arengukava on loodud aastateks 2014-2020. Lääne-Harju vald jääb Lääne-Harju koostöökogu piirkonda. Lääne-Harju koostöökogu missiooniks on Loode-Eesti arendamine koostöös organisatsioonide ja kogukondadega. Visioon aastaks 2020: Loode-Eesti on tuntud ja hinnatud elu- ja külastuspiirkond. Üldeesmärk: LHKK tegevuspiirkond on hinnatud ning tuntud elu- ja külastuspiirkond. Aastani 2020 on määratletud kolm üldeesmärgi saavutamist toetavat ja hierarhiliselt loetletud arenguprioriteeti, mille sisu ja järjestus on võetud aluseks toetusmeetmete ülesehituses:

Külaliikumine Kodukant arengustrateegia aastateks 2019-2030

Strateegia protsessi käigus sõnastati valdkonna visioon aastaks 2030.

Eestimaa küla on äge paik. Siin tegutseb ettevõtlik ja ühtehoidev kogukond, kes elab loodusega kooskõlas ning kasutab nutikalt ja säästvalt kohalikke ressursse.

Külas elavad terved ja elurõõmsad inimesed, kellest suur osa töötab kodus või lähiümbruses.

Külakogukond väärtustab ja hoiab oma eripärasid ja traditsioone.

Kohalikud omavalitsused toimivad avatud koostöös kogukondadega ning on ühiselt loonud hea elukeskkonna tulevatele põlvetele. Maal elamine on Eestis populaarne.

Ohtu küla arengutegurite SWOT

Ohtu küla SWOT analüüs on koostatud külaelanike seas läbiviidud küsitluse tulemustele tuginedes.

TUGEVUSED	NÕRKUSED	VÕIMALUSED	OHUD
linnalähedus	põikpääs ja isekad inimesed	linna lähedus, väikeettevõtlus	kuritegevus
hajaasustus, puuduvad mahajäetud talud	kinnisvarasurve tiheasustuse tekitamiseks	rahade taotlemine fondidest	vananev elanikkond
palju inimesi, hea omavaheline läbisaamine	linnalähedus, kus head vaba aja veetmise võimalused	puhas looduskeskkond	palju suvekodusid
pika staaziga Külaselts, külaplats	kihutavad autod	noorte kaasamine küla arendamisele	palju võõrast rahvast
kena loodus, vaikne kena kohakene	kihutavad autod	turismi arendamine	euronõuded pärssivad ettevõtlust
loomakasvatuse tõusev trend – maad ei jää sööti	puudub pood	interneti võimaluste parem ärakasutamine (väiksem pendeliränne, kaugtöö võimalused, areng (koolitused, elukestev õpe))	raskustele allaandmine
rongiliikluse olemasolu	halb transport	kaugtöö võimaluste ärakasutamine	teistele lootmine, vastutuse mitte võtmine
toimiv mõis külakeskmes, suvelealer	Vasalemma karjääri pealetung	alternatiivne põllumajandus, mesindus, tootmine küla tarbeks	külaelu liidrite väsimine
oma ajaleht, jõulupood	külas pole töökohti	vallalt osade avalike teenuste külakogukonna kanda võtmine	
	vähe noori, tööl käiakse linnas	küla esindamine valla volikogus	
	rahaliste vahendite vähesus	koostööpartnerite leidmine	
	head algatused ei leia vastukaja	koostöö naaberküladega	
	hulkuvad koerad-kassid, kiskjad (hundid, ilvesed, karud) ohustavad koduloomi		

Ohtu küla tugevad küljed

- pealinna Tallinna ja piirkonna tõmbekeskuse Keila lähedus tagab töö- ja õppimisvõimalused
- küla on kompaktne, säilinud on hajaasustus, palju loodust ja rahulik keskkond
- hea asendiga teedevõrk ja raudtee lähedus
- küla asukoht võib olla atraktiivne ettevõtjatele
- külas on palju põliselanikke ja hästi säilinud kodused, puuduvad nn „tondilossid“
- uued pered ehitavad siia kodused
- taastamisel on Ohtu mõis, kaardistatud muinsuskaitseobjektid, siin on üks vabariigi kaunimaid külakalmistuid
- hästi tegutsev külaselts
- palju inimesi ja hea läbisaamine
- enamus põllu- ja heinamaid on haritud
- olemasolevad infrastruktuurid on rahuldavas olukorras

Ohtu nõrgad küljed

- küla kruusateed on suhteliselt kehvast olukorras ja kevad-sügisel porisel ajal raskesti läbitavad
- huvialaringides ja trennides käiakse kas Keilas või Tallinnas

- inimeste aja- ja huvipuudus küla ühiste ettevõtmiste läbiviimisel
- külatoa ruumid on kitsaks jäänud ning ei mahuta mugavalt aktiivselt koos käijaid
- külapoe ja korralike vaba aja veetmise kohtade puudumine
- töökohtade puudumine külas, töö käiakse külast kaugemal
- külaelanike põikpäisus, halvad naabrid, palju võõraid, koostöö ja üksmeele madal tase
- halb transport, kihutavad autod
- turismimagnetite vähesus

Ohtu võimalused

- põllumajanduse areng (veised, lambad, hobused)
- rahastamisvõimalused erinevatest fondidest ja teistest allikatest
- linnade lähedus tagab noortele töö- ja õppimisvõimalused
- hea asend ettevõtluse arendamiseks
- huvipakkuvad vaatamisväärsused
- puhas looduskeskkond
- hea koostöö vallavalitsusega
- uue suurvalla teke
- interneti võimaluste parem ärakasutamine
- teovõimeline külaselts ja külavanem
- kogukonna liikmete ning avalikkuse paremaks informeerimiseks on loodud küla tegevust kajastav veebileht
- koostöö naaberküladega

Ohtu ohud

- turbatööstuse laienemine
- paekivikarjääri laienemine
- elanikkonna vananemine
- vargused
- uue suurvalla teke
- euronõuded pärsivad ettevõtlust
- teistele lootmine, ei tehta õigeid otsuseid
- külaelu liidrite väsimine ja/või läbipõlemine
- küla eestvedajate järelkasvu puudumine

Sekkumisloogika

Strateegia eesmärk on võimestada kogukonna enesejuhtimise võimet ja seeläbi suurendada omavalitsuses tugevamate partnerite hulka. Organiseerunud külad annavad läbi kaalutud sisendi valla arengu plaanidesse ja ühtlasi leiavad ka ise probleemidele lahendusi.

Nii on sekkumisloogikas lähtunud Ohtu külaseltsi kahest rollist:

- Ohtu külaselts kui teenuspartner oma küla inimestele, ettevõtjatele ja omavalitsusele.
- Ohtu küla kui piirkonna arengukava hoidja.

Sellest omakorda tulenevad järgmised strateegilised sihid;

1. **Teenuspartner vallale** - vallalt osade avalike teenuste külakogukonna kanda võtmine (nt sotsiaalvaldkond; kultuuri- ja spordivaldkond; arendusvaldkond)
2. **Taristu arendamisele kaasa aitamine** (internet, ruumiplaneerimine) - interneti võimaluste parem ärakasutamine (väiksem pendelränne, paremad kaugtöö võimalused külas kohapeal, areng, koolitused, elukestev õpe) küla arenguks ja elanikele parema elukeskkonna loomiseks
3. **Kodulähedased töökohad** - linna lähedus, väikeettevõtluse võimestamine; Kogukonnakeskuse teenuste võimaluste laiendamine; Säilitada maalähedane väikeküla miljö, koduküla visuaalne areng koostöös kogukonna ja kohalike ettevõtjate ja omavalitsusega

1. Teenuspartner vallale

Lääne-Harju vallal ei tee hetkel veel koostööd ühegi küla kui teenuspartneriga. Külaseltsi kui lepingupartneri tõsiseltvõetavuse ja kohaliku vastutuse kaasamise eesmärgil peaks välja töötama selleks sobiva eksisteerima mingi mudeli. Eestis on seni edukalt toimunud nii külavanema mudel kui ka külaseltsid. Esimene neist pigem esindusfunktsioonina ja teine projektide partnerina. Ohtu külaselts võiks kogukonnakomisjoni kaudu panustada teenuste delegerimise lahenduste väljatöötamisse.

Üks võimalus selleks on käivitada külavanemate projekt st luua Lääne-Harju vallas külavanemate statuut. Seeläbi võiks jõuda lahenduseni, milline võiks olla teekond Lääne-Harju vallas külavanema mudelini. Selleks on vaja kindlasti viia läbi küsitlused ja kohtumised Lääne-Harju valla külates kaardistamiseks soovi luua külavanemate mudel/statuut. Sellest tulenevalt saab otsustada edasised tegevused.

Tulemus:

- Ohtu külale on valitud külavanem
- Koolitada Lääne-Harju valla teisi külasid sarnaste mudelite loomisel.
- Võimalus osaledes arengupartnerina valla arengus

2. Taristu arendamisele kaasa aitamine

Küla arengukava ühe osana fokuseerida internetiühenduse parendusse.

Koostada kava, mis looks parema võimaluse kaasata piirkonna arengusse nii omavalitsus kui ka internetiteenuse pakkujad (2022-2023) ning kokku lepitud kava järgi tegutseda

Tulemus:

- internetilevi oluline kvaliteedi tõus ja seeläbi võimaluse loomine kohalikuks ettevõtluseks ja ettevõtlikkuseks. Mõõdikuks tänased kiirused ja perspektiivsed kiirused ning tänane ettevõtluse seis ja perspektiivne seis.

3. Kodulähedased töökohad

Ohtu küla on soodne elukeskkond inimestele, kes hindavad kaunist loodust, privaatsust ja head infrastruktuuri. Küla aktiivgrupi ning koostööalt elanikkonna ühistegevusena on Ohtu külal kõik eeldused külaelu püsijäämisele ning väärtustamisele. Tuleb kaasa aidata ja soodustada, et külas tegutsevate ettevõtjate teenuseid ja tooteid tarbitakse ka kohapeal. Suured ettevõtted ja riigiasutused on kohustatud alati läbi viima hankeid, kuid kahjuks ei sobi see kokku põhimõttega toetada oma piirkonna ettevõtjaid. Loomulikult tuleb pakkumisi võrrelda, kuid hea oleks alustada otsinguid oma külast ja selleks on vajalik koht, kuhu kogu info pakutava kohtu oleks koondatud.

Usume, et advendiajal korraldatava jõulupoe kümne aasta kogemust ära kasutades on meil võimalus luua samal põhimõttel toimiv digitaalne keskkond.

Esmalt on vajalik korraldada ümarlaud küla ettevõtjate ja ettevõtlike inimestega leidmaks üles soovid, vajadused ja ühisosa koostööks (kevad 2022).

Seejärel luua Ohtu külapoe koduleht, mis toimiks esmalt informatsiooni jagamise kohana ja miks mitte hiljem ka toodete ja teenuse vahenduse keskkonna loomine.

Seejärel vajadusel koolitada võimalike teenuste ise osundamiseks, et luua seeläbi uusi potentsiaalseid töökohti.

Kaasata koolitajatena –

<https://designminds.ee/meeskond>

<https://www.heak.ee/kodanikuuhendusele/koolitustegevused/>

Kaasata kogukonna esindajad, kes on näidanud huvi üles vastavat teenust hakata pakkuma, läbi viia küsitlused ja koosolekud näitlikustamiseks võimalusi

Kaasata koolitajana – <https://www.heak.ee/kodanikuuhendusele/koolitustegevused/>

Tulemus

- Luuakse virtuaalne keskkond kohalike teenuste ja toodete tarbimise vahendamiseks.

Juhtimine ja seire

Projekti juhtpartner on Lääne-Harju Koostöökogu projektide koordinaator. Loodud on ühine Drive keskkond, kus on kokku lepitud ajakavad, valdkondade tegevused eraldi, osalevate partnerite kontaktid. Senise kogemuse pealt on vaja kindlasti juhtivpartneri rolli ja rohkem kaasata ka mentorit

Juhtmeeskonna liikmed:

Andrus Saliste (Lääne-Harju Kogukonnakomisjoni esimees);

Kadri Kurm (Ohtu külaseltsi juhatuse esimees)

Krista Maar (Ohtu külaselts; Lääne-Harju Kogukonnakomisjoni liige);

Kaire Luuk (Lääne-Harju Koostöökogu projekti koordinaator)

Strateegia ülevaatliku seire välbaks 1x kuus.